

Trening przed klasówką

Gimnazjum

Literatura: praca z tekstem - Romain Rolland "Colas Breugnon" (fragment)

Było za późno wracać do domu, a jednocześnie za wcześnie. Udałem się przeto w towarzystwie jakiegoś węglarza ku Betlejem. Węglarz szedł za wozem pełnym towaru i pogwizdywał. Koło wieży w Lourdeaux spotkałem kołodzieja, który pędził przed sobą koło. Ile razy koło zwalniało biegu, podbiegał i popędzał je pchnięciem. Był on żywym obrazem człowieka pędzącego za szczęściem, które umyka co żywo, ile razy chce nań wskoczyć. Zanotowałem sobie to spostrzeżenie, by je kiedyś zużytkować. [...]

Usiadłem obok jakiegoś starego człeczyny, który trzymał na postronkach dwie chude krowy szukające wytrwale trawy pobrzeżnej. [...] opowiedział mi swoją historię, swe przejścia i swe smutki z wesołością, która mnie zastanowiła. [...] Było to dla nań zupełnie naturalne, że cierpienie panuje na świecie, że sprawiedliwi i łotry cierpią tak samo, albowiem dobrodziejstwa niebios spływają również na wszystkich bez różnicy. Rachunek zamyka się tym, że wszyscy: bogaci i biedni, piękni i brzydcy, pewnego dnia znajdują się na łonie jednego Ojca. Staruszek mówił suchym, trzeszczącym głosem, w trawie śpiewały koniki polne, woda szumiała w wąwozie, od strony portu dolatywał zapach drzewa i smoły, przed nami płynęła gładka woda, a wszystko zlewało się w przedziwną harmonię.

[...] Znalazłem się w mieszkaniu. Była już noc. Jakże, u licha, szybko mija dzień! Nie narzekam nigdy, że czas straciłem [...]. Nic nigdy nie tracę, z każdego dnia jestem zadowolony. Tylko zamiast jednego potrzeba mi koniecznie dwu dni; czuję, że mnie ktoś okrada z czasu. Ile razy zacznę pić, oho... już szklanka pusta! Ktoś ją wydoił! Znam takich, którzy cmokają swe wino bez końca. A może dostali większe szklanki? [...]

Ale nie, nie, błogosławiony bądź, Boże, który czynisz, że po każdym obiedzie czuję się głodny i że kocham tak dzień każdy (i noc też jest dobra), iż mi go zawsze mało!

Zadanie 1

O wydarzeniach opowiada

- A. autor tekstu.
- B. narrator trzecioosobowy.
- C. narrator pierwszoosobowy.

Zadanie 2

Kołodziej pędzący koło był symbolem

- A. człowieka pracowitego i doskonale wywiązującego się ze swoich obowiązków.
- B. człowieka, który chce dogonić szczęście.
- C. człowieka lubiącego zabawę.

Zadanie 3

Postawa starca wobec życia

- A. polega na akceptacji tylko chwil szczęśliwych.
- B. polega na całkowitej akceptacji losu.
- C. polega na nieakceptowaniu chwil smutnych.

Zadanie 4

Za pomocą jakiego środka stylistycznego określisz dwie postawy wobec życia w odniesieniu do sposobu picia wina.

- A. przenośnia.
- B. personifikacja.
- C. hiperbola.

Zadanie 5

Za pomocą jakich zmysłów oddany jest opis przyrody.

- A. "śpiewały koniki polne" -
- B. "zapach drzewa i smoły" -
- C. "płynęła gładka woda" -

Zadanie 6

W wypowiedzeniu 'Zanotowałem sobie to spostrzeżenie, by je kiedyś zżytkować', zastąp podkreślone wyrazy ich synonimami.

- A. zanotowałem -
- B. zżytkować -

Zadanie 7

Wypowiedzenie 'Znam takich, którzy cmokają swe wino bez końca' to A/B, gdzie C/D.

- A. zdanie podrzędnie złożone przydawkowe
- B. zdanie współrzędnie złożone łączne
- C. pierwsze zdanie składowe jest nadrzędne względem drugiego zdania składowego.
- D. drugie zdanie składowe jest nadrzędne względem pierwszego zdania składowego.

Zadanie 8

W wyrazie 'węglarz' wskaż podstawę słowotwórczą i formant

- A. węgl-arz.
- B. węg-larz.
- C. węgla-rz

Zadanie 9

Wyraz 'człeczyna' ma zabarwienie.

- A. neutralne.
- B. dodatnie.
- C. ujemne.

Zadanie 10

W wypowiedzeniu 'Znalazłem się w mieszkaniu' występują kolejno

- A. czasownik, przyimek, rzeczownik.
- B. czasownik, przyimek, zaimek, rzeczownik.
- C. czasownik, zaimek, przyimek, rzeczownik.

ODPOWIEDZI DO ZADAŃ

Zadanie 1

C

Zadanie 2

B

Zadanie 3

B

Zadanie 4

A

Zadanie 5

- A. słuch.
- B. węch.
- C. wzrok.

Zadanie 6

- A. zanotowałem - np. zapisałem.
- B. zużytkować - np. wykorzystać.

Zadanie 7

A C

Zadanie 8

A

Zadanie 9

B

Zadanie 10

C

Forma wypowiedzi: opis przeżyć wewnętrznych

„Urodzinowy prezent”

Na urodziny Bartosz, oprócz serdecznych życzeń, otrzymał niewielkie ozdobne pudełko. Kiedy zajrzał do środka, najpierw otworzył usta ze zdziwienia, a potem jego czoło rozjaśniło się, a oczy śmiały się, bowiem na dnie pudełka spoczywał aparat fotograficzny, o którym chłopiec zawsze marzył. Bartosz pochwycił aparat i wydał przeciągły okrzyk radości: "Super!" Chłopca ogarnęła euforia. Zaczął skakać do góry niczym piłeczka pingpongowa. Machał rękami jak orzeł skrzydłami. Wykonał kilka okrążeń wokół stołu. W podskokach podbiegł do rodziców i serdecznie ich uściskał. Szczera radość malowała się na jego twarzy.

Zadanie 1

Podaj przyczynę opisywanych przeżyć.

Zadanie 2

Podaj przykładowe wyrazy i wyrażenia opisujące zachowania niewerbalne.

Zadanie 3

Nazwij poniższe środki stylistyczne zastosowane w opisie.

- A. "czoło rozjaśniło się" -
- B. "oczy śmiały się" -
- C. "machał rękami jak orzeł skrzydłami" -

Zadanie 4

Wypisz z tekstu wykrzyknienie.

Zadanie 5

Objaśnij znaczenie frazeologizmu.

'być w siódmym niebie' -

Zadanie 6

Do przymiotnika 'zadowolony' dopisz przykładowe trzy synonimy.

Zadanie 7

Zaznacz T lub N

Pisząc opis przeżyć wewnętrznych należy

- A. podać przyczynę opisywanych przeżyć. T/N
- B. używać wyrazów bliskoznacznych oraz środków stylistycznych na określenie różnych stanów emocjonalnych. T/N
- C. używać wyrazów opisujących zachowania niewerbalne. T/N

ODPOWIEDZI DO ZADAŃ

Zadanie 1

Przyczyną opisywanych przeżyć jest otrzymanie przez chłopca urodzinowego prezentu.

Zadanie 2

Przykłady: "otworzył usta ze zdziwienia", "skakać do góry", "machał rękami", "w podskokach podbiegł", "wykonał kilka okrążeń wokół stołu", "serdecznie ich uściskał"

Zadanie 3

- A. metafora.
- B. uosobienie.
- C. porównanie.

Zadanie 4

"Super!"

Zadanie 5

'być z czegoś bardzo zadowolonym'

Zadanie 6

Przykłady: szczęśliwy, zachwycony, usatysfakcjonowany

Zadanie 7

- A. T
- B. T
- C. T